

Pol da Epesas Amîn do Papia Mandagit

But piso gen

On papia dakon mibilisi ujун yaŋ: Piŋkop da yo morap kisi Kristo do paŋmuwutdisak. Ujун Kwen Kokup ae miktim dakon yo morap kisi paŋmuwuk iban Kristo da yo morap dakon busuŋi yiitdisak (1.10). Ae Piŋkop da iyi dakon miŋat aminyo paŋtagap aban Kristokon gadaŋ kimagek but kalonſi egipni do nandisak.

Pol da on papiakon mibiltok Piŋkop dakon nandaŋ yawot da Kristo nandaŋ gadaŋ imaŋ miŋat aminyo paŋpulugaŋban miŋat amin kabि kalonſi awit do yosok. Yesu da pi agit ujун do aŋek Piŋkop da miŋat aminyo yokwikon baŋ timikgit. Ae Telagi Wup yomgut ujун da yo tagisi morap aŋ yom do yaŋ teban tok agit ujун akdisak yaŋ nolisak (1.14). Ae gen ujун da burjon mandagit ujун Pol da Yesu yolyol amin Kristo gat gadawit, do but kalonſi egek Piŋkop dakon aŋpak ani do yosok.

On papiagwan miŋat aminyo Kristokon gadawit aŋek kabi kalonſi awit ujун do Pol da miŋat aminyo da nandaba pisoni do tilak genon da yosok. Yaŋ yosok, Piŋkop dakon miŋat aminyo ujун giptim kalonſi yombem aŋakwa Kristo ujун giptim ujун dakon busuŋi (4.1 16). Ae Piŋkop dakon miŋat aminyo ujун yut kinda yombem aŋakwa Kristo ujун yut ujун dakon gwak teban akdak (2.19 22). Ae Piŋkop dakon miŋat aminyo ujун miŋat kinda yombem aŋakwa Kristo ujун miŋat ujун dakon eni yombem (5.22 32). On papia da Piŋkop da miŋat amin kabinikon yo tagisi aŋ yom do nandisak ujун do yosok.

Kristo do aŋek Piŋkop da nin paŋkaluk agit
(*Kilapmi 1–3*)

1 ¹aNak Pol, Yesu Kristo dakon yabekbini. Iyi da galak togon Piŋkop da yabekbini pi namgut. Papia on telagi paŋmuwukbi kokup pap Epesas egek Yesu Kristo yol kimokgor amin ji do mandisat. ²Piŋkop Datnin gat ae Amin Tagi Yesu Kristo gat ujун da nandaŋ yawok damirjek butji paŋyawot aban yawori tosak.

^a **1.1** Ya 18.19-21; 19.1

Kristo do aŋek Piŋkop da Kwen Kokup dakon yo tagisi nimisak

³^bAmin Tagi Yesu Kristo dakon Piŋkopni ae Datni aŋkisinej. Nin Kristo dakon amin kabī agimaŋ ujuŋ do aŋek nin gisamigek wupnин paŋpulugok do Kwen Kokup dakon yo tagisi morap nimgut. ⁴^cNin telagi egiŋneŋdo, kalipsigwan miktum Piŋkop da dīma wasaŋban noman taŋakwan Yesu gat gadat gadat aneŋ do kilisi manjigit. Telagisi egek Piŋkop da dabilon miŋat amīnyo gulusuŋni mīni da egiŋneŋ do agit. ⁵^dKalipsigwan nin do but dasi galak taŋ iŋimisak ujuŋ da manon, Piŋkop da nin do nandaŋ yawot madepsi yumsi agit. Do nandaŋ yawotni madepsi ujuŋ do nandaŋek Piŋkop dakon man aŋkisineŋ kimotnej.

⁷^eNandaŋ yawotni ujuŋ wagil tugok tugogisi. Kristo nin ae yumaŋ nip do kili kimakgit, ae yawini baŋ Piŋkop da yokwinin kisisi wiririk nimgut.

⁸Piŋkop da nandaŋ yawotni ninon madepsi tagalgit. Ae nandak nandak tagisi mibili mibili morapmi gat, ae nandaŋ kokwin kilegisi gat nimgut. ⁹^fKalip Piŋkop da Kristo da pi asak ujuŋ do aŋek yo ujuŋ yaŋ aber yaŋ kili nandagit. Mani nandak nandakni ujuŋ pasili tagit, abisok ninon kili paŋalon agit. ¹⁰^gYo ujuŋ akdisak ujuŋ yaŋ: iyī bisap yipguron yo morap Kwen Kokup ton ae miktimon ton ujuŋ yo morap kisi Kristo do paŋmuwutdisak. Aŋakwan Kristo da yo morap kisi dakon busuŋi yitdisak.

¹¹^hPiŋkop da iyī dakon galaktok ae nandak nandak yolek yo morap aŋakwan noman ton. Ae iyī da galak togon kalipsigwan Juda amin nin Kristokon gadaŋek Piŋkop dakon miŋat amin kabisi aneŋ do kili manjigit. ¹²Juda amin nin da mibiltok butnин Kristokon yipmaŋek yolgimanj. Ae nin da bisapmi bisapmi Piŋkop dakon tilim madepni do nandaŋek mani aŋkisineŋ do nin manjigit.

¹³Ae Amin Iŋwakŋwari Kabi jiyo kisi gen bami kili abidawit. Ujuŋ Piŋkop dakon Gen Bin Tagisi ji yokwikon baŋ timikgit ujuŋ. Ji Kristo kili nandaŋ gadaŋ iŋgwit, aŋakwa Piŋkop da yaŋ teban tok kalip agit ujuŋ yolek ji do Telagi Wup damgut. Ujuŋ da iyī dakon miŋat amin bamisi awit dakon tilak asak. ¹⁴ⁱNin Telagi Wup kili abidagimanj, do nandamanj, Piŋkop da miŋat amin kabini do yo tagisi morap diwarī yom do yaŋ teban tok agit ujuŋ gat kisi yomdisak. Nin Piŋkop da timikban iyī gat kisi egiŋneŋ bisapmon yo ujuŋ timidamaraj. Aŋek nin Piŋkop dakon tilim madepni do nandaŋek mani aŋkisikdamaraj.

Pol da Epesas amin Piŋkop da nandak nandak yomjak do bisit agit

¹⁵Ji Amin Tagi Yesu nandaŋ gadaŋ iŋimisak Piŋkop dakon miŋat amīnyo morap but dasi galak taŋ yomjak geni nandagim. ¹⁶Do bisit

^b 1.3 Ep 2.6 ^c 1.4 Jn 15.16 ^d 1.5 Jn 1.12 ^e 1.7 Ep 2.7; Kol 1.14 ^f 1.9 Ro 16.25

^g 1.10 Kol 1.16,20 ^h 1.11 Ro 8.28-29 ⁱ 1.14 2Ko 1.22

asat bisapmon, yipmaj deri mini ji do nandajek Piňkop ya yaŋ iyisat. ¹⁷^jAnek Amin Taginin Yesu Kristo dakon Piňkop da ji paŋpulugosak do bosit asat. Uŋun Datnin tilimni madepsi. Uŋun da nandak nandak kilegi damijek paŋtagap aban pakyansi nandaj imni. ¹⁸^kNak but dabiliŋkon teŋteŋi yipjak do bosit asat. Aban yo uŋun ji da abidoni do yaŋ damgut uŋun tagisi nandaba pisosak. Yo uŋun ji da jomjom aŋekwaj uŋun. Yaŋ aban Piňkop da yo wagil tilimi toŋsi uŋun iyı dakon miŋat aminyo nin do manjigit uŋun nandano pisosak. ¹⁹^lAe yaŋ nandakdaŋ. Piňkop dakon tapmim uŋun bisapmi bisapmi miŋat aminyo nandaj gadaŋ imamaŋ uŋun paŋpulugosak dakon tapmim uŋun wagil madepsi. Nin da tapmimni aripmi dıma kokwinitneŋ. Piňkop dakon tapmim madepni ninon pi asak, ²⁰^muŋun dagin kalip Kristokon pi agit. Kristo kimakban Piňkop dakon tapmim madepnikon da Piňkop da aban pidanban awigi Kwen Kokup iyı da amin tet do yipban yikgit. ²¹ⁿYigek yo morap kwen toŋ uŋun dakon wukwisi egisak. Wup tapmimi toŋ mibili mibili, ae kila amin morap, ae yo morap tapmimi toŋ dakon wukwisi egisak. ²²^oPiňkop da yo morap Kristo da kandap mibıl̄gwan yopmaŋek yipban yo morap dakon busuŋi yikgit. Yan agit do paŋmuwukbi dakon busuŋi yikdak. ²³^pPaŋmuwukbi uŋun Kristo dakon giptimni. Kristo uŋun yo morap kisikon egek tugaŋ yomisak. Ae paŋmuwukbini kisikon wagilsı tugaŋ yomisak.

Kristo da pi agit do aŋek nin egip egip abidagimaŋ

2 ¹^rKalip ji gulusuŋ mibili mibili gat ae yokwi mibili mibili gat aba uŋun da dıkba wupji kimak mudawit. ²^qUŋun bisapmon ji on miktim dakon aŋpak yokwikon agipgwit. Ji kundukon wup yokwi ekwaŋ dakon kila amini dakon aŋpakni yolgwit. Uŋun kila amin Piňkop dakon gen pabiŋ yopmaŋgaŋ amin da but kagagwan egek pi asak. ³^sKalip nin morap kisi uŋun amin kabı gat egipgumaŋ. Nin but kalipnır dakon galaktok yokwi ae nandak nandak yokwi yolgumaŋ. Yaŋsi egipgumaŋ bisapmon Piňkop da tomni yokwisi miŋat amin morap aŋpak uŋudeŋ an da abidoni do aŋnoman agit uŋun abidogi.

⁴⁻⁵^tAsi, yokwinin da nindapba kimak mudagimaŋ. Nin amin wagil kimakbi da tilak egipgumaŋ, mani Piňkop dakon bupmini uŋun tugok tugogisi, ae nin do but dasi galak taŋ nimgut. Aban Kristo gat kisi egip egip abidagimaŋ. Asi, Piňkop dakon nandaj yawotni do aŋek ji yokwikon baŋ timikgit. ⁶^uPiňkop da nin Yesu Kristo gat kisi kimoron baŋ paban

j 1.17 Kol 1.9 k 1.19 Kol 1.11 l 1.20 Kap 110.1; 2Ko 13.4; Kol 2.12 m 1.21 Kol 1.16; 2.10 n 1.22 Kap 8.6 o 1.23 Ro 12.5; Ep 4.10,15; Kol 1.18 p 2.1-5 Kol 1.21; 2.13
q 2.2 Kol 3.7; Tit 3.3 r 2.3 Kol 3.6 s 2.4-5 Ro 6.11-13 t 2.6 Kol 2.12

pidagimanj. Yaŋ aŋek nin Kristo gat kisi Kwen Kokupmon kila amin madep yityit tamokon kili nipban yikgimanj. ⁷Yesu Kristo da pi agit do aŋek ninon yo tagisi uŋjun agit. Nido, miŋat aminyo don egi aŋaj kikdan uŋjun da nandaŋ yawot madepni uŋjun yolik do nandagit. ⁸Ji Yesu Kristo nandaŋ gadaŋ imgwit, aŋakwa Piŋkop dakon nandaŋ yawotni dogin aŋek Piŋkop da ji yokwikon baŋ timikgit. Uŋjun ji da disi dima awit. Piŋkop isalsi but galak do ji do agit. ⁹^uUŋjun pi kinda awit dakon yumanj nogi dima. Do amin kinda da iyi dakon man aripmi dima awigisak. ¹⁰^vYesu Kristo do aŋek Piŋkop da aban nin miŋat aminyo kalugi agimanj. Nin da yo tagisi aneŋ dakon kosit Piŋkop da kili aŋnoman agit uŋjun naŋ agipner do yaŋ agit.

**Kristo da kabi bamori uwal uwalon egipgumaŋ
uŋjun paŋmuwukban kabi kalonj agimanj**

¹¹ Ji disi nandaŋ, Juda amin wili dakon giptim mandaŋek ji do “Giptimni dima mandaŋ amin” yaŋ yoŋ. Uŋjun amin dagin giptimnikon wasok aŋ uŋjun do yosok. Pakyaŋsi nandani, kalip ji Amin Iŋwakŋwari Kabikon da altawit. ¹²^wUŋjun bisapmon ji Kristo gat dima gadaŋbi. Ji Israel amin kabi da waŋga egipgwit. Piŋkop da yaŋ teban tok aŋek saŋbek saŋbek Israel amin gat aŋakwan ji uŋjun amin kabi da waŋga egipgwit. On miktimon egek yo tagi kinda tosok do don noman tokdísak yaŋ nandaŋek jomjom dima awit. Ji Piŋkop dima nandaŋ imgwit. ¹³^xKalip ji dubagisikon egipgwit, mani abisok Kristo dakon yawi do aŋek ji Yesu Kristo gat gadawit da Piŋkop da kapmatsisok ekwaŋ. ¹⁴^yKristo da iyi aban nin but yawot egek kalonj ekwamanj. Kalip Juda amin ae Amin Iŋwakŋwari Kabi uwal uwal aŋek egipgwit. Uŋjun uwal uwal aŋpakni da Juda amin ae Amin Iŋwakŋwari Kabi da binapmon dam da yaŋ tagit. Mani Kristo giptimni paregek dam uŋjun wagil tuwilek uwal uwal aŋpak uŋjun aŋmilip agit. ¹⁵^zUŋjun da Juda amin dakon gen teban gat ae gen tebani moniŋ moniŋ diwarí morap gat kisi wiririk mudagit. Uŋjun da amin kabi bamori paŋmuwukban amin kalonj kinda kalugi asak uŋjun do aŋek yaŋ agit. Yaŋ aban but kalonj agimanj. ¹⁶^aKabi bamot uŋjun giptim kalonjikon paŋmuwugek Piŋkopmon paŋop do aŋek tilak kindapmon kimakgit. Ae tilak kindapmon uwal uwal uŋjun kalip tagit uŋjun aŋakban kimakgit. ¹⁷^bUŋjun abiŋek but yawot dakon gen yaŋ tențenjagit. Gen uŋjun Amin Iŋwakŋwari Kabi ji Piŋkop da dubagikon egipgwit gat ae Juda amin nin kapmatjok egipgumaŋ amin gat kisi do yaŋ tențenjagit. ¹⁸Nin but kalonj ekwamanj, nido Kristo obakon da nin kabi bamori kisi Wup kalonj da Daron tagi kineŋ dakon kosit yiŋmaŋ nimisak.

^u 2.9 1Ko 1.29-31; 2Ti 1.9 ^v 2.10 Tit 2.14 ^w 2.12 Ro 9.4; Kol 1.21 ^x 2.13 Kol 1.20
^y 2.14 1Ko 12.13 ^z 2.15 Kol 2.14 ^a 2.16 Sek 9.10; Kol 1.20,22 ^b 2.17 Ais 57.19

Pañmuwukbi morap nin Piñkop dakon yutni

19^cTelagi Wup da kosit yan yipmañ nimisak, do ji abisok binap amin miktimni mini da tilak dima ekwañ. Ji Piñkop dakon miñat aminyo gat kabi kalonj ekwañ. Ji Piñkop dakon miñat amin kabi ekwañ. 20^dJi yut kinda yombem, Piñkop da witjigit. Uñun da yabekbi nin gat ae kombi amin gat bañ yut uñun dakon gwak yan magit. Ae yut kodigikon gwak teban tip kindanañ tiðawit uñun Yesu Kristo. 21^eYut uñun dakon kiðari Kristokon gadawit do aŋek kisi morap tagisi gadaňek toñ. Piñkop da yut uñun sigin witjijakwan yut uñun Amin Tagi dakon telagi yut asak. 22^fJiyo kisi Kristokon gadaňba Piñkop da miñat amini gat pañmuwukban Piñkop dakon yutni awit. Piñkop Telagi Wupmon da uñun yutnon egisak.

Pol Amin Iñwakjwari Kabikon Gen Bin Tagisi yan teñtejosak dakon pi tañ imisak

3 1^gNak Pol dam tebanon yikdat, nido Amin Iñwakjwari Kabi ji panpulugok do aŋek Yesu Kristo dakon pi asat. 2^hNak gen on kili nandawit yan nandisat, uñun yan: Piñkop da ji do aŋek nak do nandañ yawok namiñek pi uñun abeñ do nak manjigit. 3ⁱPiñkop da yo agit dakon geni kalip pasili tagit, mani nagon pajalon agit. Uñun dakon geni disok kili mandat. 4Ae gen on manjini bisapmon Kristo da pi uñun agit dakon gen pasili Piñkop da noligit uñun dakon mibili nandani. 5Kalip bisap morapmi, Piñkop da gen pasili on nomansi dima yan teñtejagit. Mani abisok Wupmon da Piñkop da telagi yabekbini gat ae kombi amini garon yoyir teñtejosok. 6^jGen pasili uñun yan: Gen Bin Tagisikon da nin giptim kaloj aŋek Amin Iñwakjwari Kabi gat Israel amin kabi gat kisi da Piñkop da yo nim do yagit uñun timitdamañ. Ae Piñkop da Yesu Kristo do aŋek yan teban tok agit dakon bamí kisin da timitdamañ. 7^kPiñkop da nak aŋtagap aban Gen Bin Tagisi dakon oman amin dagagim. Nandañ yawok namiñek aŋteban aban pi uñun abeñ dakon tapmimni namgut. 8^lNak Piñkop dakon miñat amin morapyo dakon piñbinisi egisat, mani nandañ yawok namiñek pi uñun namgut. Pi uñun Amin Iñwakjwari Kabikon Gen Bin Tagisi yan teñtejokeñ. Gen Bin Tagisi uñun Kristo da nin do yo tagisi morap agit da asak, amin nin da aripmi dimasi kokwinigek manjineñ uñun do yosok. 9Piñkop da yo morap wasagit, mibiltok yo morap ak do nandagit dakon nandak nandakni si aŋkisibigit. Yan aban kalip bisap morapmi nandak nandak uñun pasili tagit. Mani, abisok nandak nandakni uñun nomansi yan teñtejokeñ

^c 2.19 Ep 3.6 ^d 2.20 1Ko 3.11 ^e 2.21 1Ko 3.16 ^f 2.22 1Pi 2.5 ^g 3.1 Pil 1.7,13

^h 3.2 Kol 1.25 ⁱ 3.3 Ep 1.9-10; Kol 1.26 ^j 3.6 Ep 2.13,16-19 ^k 3.7 Kol 1.25

^l 3.8 1Ko 15.9-10

do pi namgut. ¹⁰Kalip si ankisibigit, mani abisok pañmuwukbini aban noman tanjakwan nandaŋ kokwin tagisi gat nandak nandakni gat aban teñtejerosok. Aban ajeļo tapmimi tor gat ae Kwen Kokup dakon wup gat da Piňkop dakon nandak nandaba písosok. ¹¹Kalip Piňkop da iyi yo ujun ak do nandagit, abisok Yesu Kristo Amin Taginin da pi agiron ujudon kili agit. ¹²^mNin Kristo nandaŋ gadaŋ imijek iyikon gadaŋek dima pasolneŋ. Kristo ujun Piňkopmon kiŋ altoneŋ dakon kositnin, yaŋsi nandaneŋ. ¹³Yaŋdo, nak abisok yaŋ dayisat, nak ji pañpulugok do aječ tepmi pasat ujun do butjik dima pani. Yo ujun noman tak ujun do kisik kisik ani. Nido, ujun da ji pañpulugaŋban Piňkop gat tagisi egipdan.

Pol da Epesas amin tebaisi atni do bosit agit

¹⁴Nak Dat da yo agit ujun do nandaŋek ɻwakbeŋ aŋ imisat. ¹⁵Ujun da mijat amin kabi morap Kwen Kokup ae miktimon ekwaŋ ujun wasagit. ¹⁶Nak ɻwakbeŋ aječ bosit yaŋ asat, Dat da yoni wagil tagisisi ban ji panteban aječ Telagi Wupmon da tapmim damiŋakwan tebaisi atni. ¹⁷ⁿAŋakwan nandaŋ gadatji do aječ Kristo butjikon egipjak. Aŋakwan amin do but dasi galak taŋ yomyom aŋpagon gelji tebai yipba pigakwan atni. ¹⁸⁻¹⁹Aječ ji Piňkop dakon mijat amin morap gat kisi tapmim paŋek Kristo da amin do but dasi galak taŋ yomisak ujun do pakyansi nandaba písosak. Ujun madep daman. Halogini ujun madepsi, ae dubagisisi kisak, ae kwensi wigisak, ae mibilisigwan pigisak. Asi, Kristo da amin do but dasi galak taŋ yomisak, ujun da nandak nandak morap kisi yapmaŋdak, mani ji da tagi nandaba písosak. Yo tagisi morap Piňkop iyikon tugaŋ ton, ujun jiyo kisikon tugaŋ toni.

²⁰Piňkop iyi dakon tapmim nin da buron pi asak, ae ujun tapmim da nin dakon nandak nandak yapmaŋ mudosok. Yo morap Piňkop da asak do bosit iyaman, ujun tapmimni da ariŋ dimasi. ²¹Do dagok dagogi mini pañmuwukbi mijat aminyo Yesu Kristo da manon Piňkop dakon man ankjisij kímotni. Don babikon da babikon yaŋ gin taŋ aŋaŋ kisak teban. Ujun asi.

Nin Kristo dakon giptimni ekwamaŋ do Piňkop dakon aŋpak aneŋ (Kilapmi 4-6)

Nin Kristo dakon giptimni ekwamaŋ

4 ¹^oNak Pol dam tebanon egisat, nido Amin Tagi dakon pi asat. Piňkop yol kímotni do yaŋ damgut, do butji pabo pisajakwan

^m 3.12 Jn 14.6; Ro 5.2 ⁿ 3.17 Jn 14.23; Kol 1.23; 2.7 ^o 4.1 Kol 1.10

aŋpak iyi nandisak uŋun aŋ kimoŋnidosi dayisat. ²^pJi paŋmuwukbi diwari dakon piŋbini egek aŋpak yaworisi aŋ yomni. Yokwi aŋdamni bisapmon butji yawori taŋakwa but dasi galak taj yominiek butjap tepmi dima nandaŋ yomni. ³^qTelagi Wup da but kaloŋ egipneŋ dakon aŋpak niŋiŋakwan but yawot da nap da yaŋ waban kabi kaloŋisi ekwamaj. Ji uŋun aŋpak abidok do tapmimji kisi uŋun do paretni. ⁴Nin kisi Wup kaloŋi gin abidagimaŋ, ae nin giptim kaloŋi. Piŋkop da ji yo kaloŋi kinda dogin jomjom ani do yaŋ damgut. ⁵Amin Tagi uŋun kaloŋi gin, ae nandaŋ gadat uŋun kaloŋi, ae telagi pakbi sogok uŋun kaloŋi gin. ⁶Piŋkop kaloŋi gin uŋun nin morap kisi dakon Datnin. Uŋun miŋat amin morap dakon wukwini, ae miŋat amin morap da binapmon pi asak, ae miŋat amin morap da butgwan egisak.

⁷^sMani Kristo da but galak do yo madepsi nimgut uŋudeŋ gin Piŋkop da nin morap kaloŋ kaloŋ do nandaŋ yawotni niŋiŋ niŋiŋ agit. ⁸^tMibili yaŋ do Piŋkop dakon gen da yaŋ yosok:

“Uŋun kwensi wiŋek amin morapmi iyi teban taŋek timikgit uŋun timikban kisi wiŋiwit.

Wiŋek amin do but galak do yo yomgut.”

⁹^u “Uŋun kwensi wiŋigit” yaŋ gen tim tosok, uŋun da yaŋ nolisak, Kristo uŋun kwen gin dima wiŋigit. Uŋun mibiltok miktim dakon diwari mibilisigwan kisi piŋigit. ¹⁰Uŋun amin mibiltok mibilikon piŋigit, uŋun kwen yo kisi wiŋigit. Uŋun yo morap kila ani ak do aŋek Kwen Kokup morap da kwensi wiŋigit. ¹¹^vUŋun da but galak do yo yaŋ baŋ yomgut: Amin diwari yabekbi pi ani do yomgut, ae amin diwari kombi amin pi yomgut, ae amin diwari aminon Gen Bin Tagisi yaŋ teŋtenjok ani do pi yomgut, ae amin diwari pasto pi yomgut, ae diwari yoyiŋdet pi yomgut. ¹²Yoban uŋun da paŋmuwukbi paŋtagap aba Piŋkop dakon pi aŋakwa Kristo dakon giptim teban taŋek tagisi tosak. ¹³^wPi uŋun sigin taj aŋaŋ kiŋakwan wiŋi nin morap kisi but kaloŋisi egek nandaŋ gadat bamisi aŋek Piŋkop dakon Monji pakyajsi nandaŋ imneŋ. Yaŋ aŋapno paŋmuwukbi egip egipniŋ teban taŋakwan Kristo iyi dakon aŋpak tagisi, uŋun dakon tilak abidoneŋ.

¹⁴Aŋek nin amin moniŋ da ariŋmon saŋbeŋek dima egipneŋ. Aŋek amin paŋgalak aŋ amin, ae amin paŋkewal, ae top dakon mibili pakyaj nandaŋ amin uŋun dakon geni da ji dakon nandak nandak paŋki paŋabiŋ paŋabiŋ dima ani. ¹⁵^xNin gen uŋuden do mirak dima yopneŋ. Aŋek amin do but dasi galak taj yomyom aŋpak aŋek gen bami gin yoneŋ. Yaŋ aŋek nin miŋat aminyo tebaisi aŋek Kristokon tagok tagok aneŋ. Kristo uŋun paŋmuwukbi dakon busuŋi. ¹⁶Uŋun da busuŋin yiŋakwan giptim dakon

^p 4.2 Kol 3.12-13 ^q 4.3 Kol 3.14-15 ^r 4.6 1Ko 12.6 ^s 4.7 Ro 12.3,6 ^t 4.8 Kap 68.18
^u 4.9 Jn 3.13 ^v 4.11 1Ko 12.28 ^w 4.13 Kol 1.28 ^x 4.15-16 Kol 1.18; 2.19

saŋbek morapni uŋodon saŋbeŋakwa giptim tebaisi tosok. Aŋakwan giptim diwat morap kaloŋ kaloŋ pini aŋakwa amin do but dasi galak tan yomyom aŋpak aŋakwa giptim tebaisi tagosok.

Paŋmuwukbi aŋpak kalugi baŋ ani

^{17^y}Do nak gen kinda dayik do nandisat. Amin Tagi da manon da gen tebaisi yaŋ yosot: Ji Amin Iŋwakŋwari Kabi da aŋpak yokwi aŋ uŋudeŋ saŋbeŋek dima ani. Nandak nandakni wagilsı upbal tan,
^{18^{ae}} ae nandak nandakni uŋun pilin tuk yombem. Butni uŋun sopbi, do nandak nandakni uŋun wagil minisi, ae Piŋkop dakon egip egip da waŋga ekwaŋ. ^{19^a}Aŋpak aŋ uŋun do mayagi dima nandaŋ. Yokwi ak do mibilisigwan pipek aŋ, ae aŋpak iŋjani mibili mibili ak do buri pidoŋ.

²⁰⁻²¹ Ji Yesu Kristo dakon gen kili nandawit yaŋ nandisat. Ae gen bami Yesukon tosok yaŋ kili dayiŋ dekgwit. Nak nandisat, ji Amin Iŋwakŋwari Kabi dakon aŋpak uŋun dima ani do dayiŋ dekgwit. ^{22^z}Jiyo kisi kalip but kalipmi dakon aŋpak baŋ awit. But kindap toptopmi da but kalipmi joŋikban wagil yokwisi asak. Do ji aŋpak kalipmi uŋun wiririk mudaneŋ but nandak nandakji kulabik aba kalugisak. ^{23^a}Nandak nandakji uŋun si kalugisak. ^{24^b}Ji miŋat aminyo kalugi dagoni. Uŋun Piŋkop da iyi aban miŋat aminyo kalugi daganek Piŋkop iyi yombem aŋ. Piŋkop uŋun kilegiſi ae telagisi.

^{25^c}Do top aŋpak uŋun yipni. Ji morap kisi paŋmuwukbi diwarı do gen bami gìn yoyini. Nido, nin morap kisi giptim kaloŋi dakon diwatni.

^{26^d} “Ji butjap nandaŋ kaŋ, kaŋ kimotoŋ. Yokwi di abam.” Ji butjap sigin nandaŋ egakwa gildat dima pigisak. ^{27^e}Sunduk do yoma dima witdal imni. ^{28^f}Kabo noknok kabu saŋbeŋek dima noni. Kisisit da pi bamisi aŋ kimagek yo morapmi timigek wadak wadak amin paŋpulugoni. ^{29^g}Gen yokwi mibili mibili dima yoni. Amin alegi tagi paŋteban ani dakon gen baŋgin yoni. Gen uŋuden nandaŋ amin uŋun dakon butni paŋteban asak. ^{30^h}Ji aŋpak yokwi aŋek Piŋkop dakon Telagi Wupni bupmi dima imni. Piŋkop da Telagi Wup damgut uŋun iyi dakon miŋat aminyosi ekwaŋ dakon tilak. Ae bisap madepmon yokwikon baŋ timigek pulugaŋ depjak yaŋ uŋun da nolisak. ^{31ⁱ}Butjikon da nandaba yokwi tok, ae butjapmon da gen pap yogok, ae butjap, ae but sigok, ae yaŋba yokwi tok, ae aŋpak yokwi mibili mibili uŋun wagilsı yopmaŋ mudoni. ^{32^h}Paŋmuwukbi diwarı do aŋpak tagisi aŋ yomiŋek but dasi galak

^y 4.17 Ro 1.21; 1Pi 1.14 ^z 4.22 Ro 8.13; Kol 3.9 ^a 4.23 Ro 12.2 ^b 4.24 WW 1.26;

Kol 3.10 ^c 4.25 Sek 8.16; Kol 3.8-9 ^d 4.26 Kap 4.4; Jem 1.19-20 ^e 4.29 Kol 4.6

^f 4.30 Ais 63.10; Ep 1.13-14; 1Tes 5.19 ^g 4.31 Kol 3.8 ^h 4.32 Mt 6.14; 18.22-35;
Kol 3.12-13

taŋ yomni. Piŋkop da Kristo da manon diwarisi yopmaŋ damisak, yaŋ gin ji diwarini yopmaŋ yomni.

Ji teŋteŋikon egipni

5 ⁱPiŋkop da ji but dasi galak taŋ damisak. Aŋakwan monji gwayonisi ekwaŋ, do anpak iyi asak uŋun baŋ ani. ^jKristo da but dasi galak taŋ nimijek nin paŋpulugok do aŋek iyi dakon egip egipni parekgit, yaŋ gin jiyo kisi amin do but dasi galak taŋ yomyom anpak baŋ yolek ani. Egip egipni uŋun paret kibaŋi tagisi naŋ yaŋ Piŋkop do parekgit.

³ Ji yumabi anpak gat, ae anpak iŋani morap dīmasi ani, ae amin dakon yo do pindak galaktok dīmasi ani. Piŋkop dakon miŋat aminyo nin, uŋuden anpak dakon gen dīmasi yoneŋ. ⁴Gen iŋani dīma yoni, ae nandaŋ kokwini tagi dīma amin da gen yoŋ uŋudeŋ dīma yoni, ae jigilagon da gen yokwi dīma yoni. Anpak uŋuden nin da dīmasi agagi. Piŋkop yaŋ iyineŋ uŋun da tagisi asak. ⁵^kYaŋsi nandani, yumabi anpak aŋ amin gat, ae anpak iŋani aŋ amin gat, ae pindak galaktok anpak aŋ amin, uŋuden amin kabi Kristo gat Piŋkop gat da kila amal da kagagwan aripmi dīma pigini. Pindak galaktok anpak uŋun da kokup kidat gawak yomamaŋ yaŋ asak.

⁶^lAmin da anpak yokwi uŋun ani do nandaŋek top gen uŋun dayikdaŋ. Mani geni dīma nandani. Anpak uŋuden dogin Piŋkop da amin geni dīma guramikgaŋ uŋun do butjap madepsi nandaŋ yomisak. ⁷Do uŋuden amin gat not dīma aŋek egipni. ⁸^mNido kalip ji pilin tukgwan egipgwit, mani abisok Amin Tagi da teŋteŋikon depgut, do ji teŋteŋi dakon miŋat aminyo da yaŋ agipni. ⁹Teŋteŋi da anpak tagisi mibili mibili morap gat, anpak kilegi gat, ae gen bami gat paŋalon asak. ¹⁰Amin Tagi da anpak si galak tosok uŋun wiſiŋ pindat do pi ani. ¹¹Ji pilin tuk dakon anpak aŋ amin gat gadat gadat dīma ani. Anpak uŋuden da bami tagi dīma toŋ. Ji da miŋat aminyo anpak uŋun yokwi yaŋ yolinba pindatni. ¹²Anpak yokwi pasilikon da aŋ uŋun mayagisi, uŋun do dīma yogogi. ¹³ⁿMani teŋteŋi da anpak morap dakon mibili paŋalon aban nomansi teŋteŋaŋ toŋ. ¹⁴^oAe teŋteŋi da yo kinda aŋalon asak bisapmon, uŋun yo kisi amin da tagi pindari asak. Yaŋ do aŋek gen on tosok:

“Dipmin pokdol amin gak pidoki.

Kimoron da pidajaki Kristo da teŋteŋaŋ gamjak.”

¹⁵^pJi pilik bamokji dakon kila tebaisi aŋ kimotni. Amin nandaŋ kokwini mini da aripmon dīma agipni, amin nandaŋ kokwini tagisi

ⁱ 5.1 Mt 5.48 ^j 5.2 TP 29.18; Ibr 10.10 ^k 5.5 1Ko 6.9-10; Kol 3.5 ^l 5.6 Ro 1.18;

Kol 2.4,8 ^m 5.8 Jn 12.36; Ep 2.13; Kol 1.13; 1Pi 2.9 ⁿ 5.13 Jn 3.20-21

^o 5.14 Ais 26.19; Ro 13.11 ^p 5.15-16 Kol 4.5

da aripmon agipni. ¹⁶ Abisok ji Piñkop dakon pi ani dakon bisap. Mani abisok bisap ekwamañ ujун bisap yokwi, do kañ kimotni. Bisap ujун isal dogin di mudanban. ¹⁷ Nandaj kokwini tagi dima amin da aripmon dima agipni. Amin Tagi dakon galaktok ujун pakyansi nandani. ¹⁸ ^a Wain morapmi nañek but upbal dima ani. Añpak ujunden da ji pañupbal aŋ. Piñkop dakon Wupni yipba jikon tugosak. ¹⁹ ^a Ae Piñkop dakon miñat aminyo diwari gat gen yoni bisapmon, kap papiakon kap toŋ gat, ae Piñkop gawak imim dakon kap diwari gat, ae Telagi Wup da kap butjikon pañalon asak, genji ujун gat kisi timigek yoni. Añek Amin Tagi do gen kagasi ae butjiyo kisi da kap yaŋ imni. ²⁰ ^s Ae Amin Taginın Yesu Kristo da manon da bisapmi bisapmi yo morap do Piñkop Dat ya yaŋ iyin kimotni.

Pol da miñat eyo kili abi do yagıt

²¹ ^t Ji Kristo do nandaba wukwan imiñek notji gawak yomiŋ yomiŋ aŋek egipni. ²² ^u Miñat, ji Amin Tagi do gawat gawat aŋek nandaba wukwan imaj, yaŋ gin esi do yaŋ ginsi aŋek egipni. ²³ ^v Nido, Kristo da pañmuuwukbi dakon busuŋi yıldak, ujун da tilak wili ujун miñatni dakon busuŋi egisak. Pañmuuwukbi ujун Kristo dakon giptimi, ae Kristo da yokwikon baŋ timigkit. ²⁴ Pañmuuwukbi ujун Kristo do gawat gawat aŋek nandaba wukwan imiñek ekwaŋ, yaŋ gin miñat ji yo morapmon esi do yaŋ ginsi aŋyomni.

²⁵ ^w Kristo da pañmuuwukbi do but dasi galak taŋ yomiñek pañpulugok do iyı dakon egip egipni parekgit, yaŋ gin wili ji miñatji but dasi galak taŋ yomiñek kimotni. ²⁶ ^x Pakbi gat ae geni gat baŋ Kristo da pañmuuwukbini sugarban telagisi awit. ²⁷ ^y Pañmuuwukbi sugarban iyı da dabilon wagil tagisisi asak do aŋek yaŋ agit. Aban jimjimi mini ae garak bo ae yo ujunden minisi aŋek telagi ae gulusuŋni mini egipni yaŋ do agit. ²⁸ Wili ji disi dakon giptim do galak toŋ, yaŋ gin miñatji but dasi galak taŋ yomni. Amin kinda miñatni do but dasi galak taŋ imisak, ujун amin da iyı do yaŋ gin nandisak. ²⁹ Nin nandamañ, amin kinda iyı dakon giptim tim do uwal dima aŋ imgut. Giptimni jap imiñek kilani tagisi asak. Kristo da pañmuuwukbi do yaŋ gin asak, ³⁰ nido nin Kristo dakon giptim dakon kandap ae kisit dabilonyi. ³¹ ^z Piñkop dakon papia da yaŋ yosok:

“Yaŋ do aŋek amin kinda meni datyoni yopmaŋ degek miñatni gat gadaňbal bamori da giptim kalonj gin asak.”

³² ^a Gen pasili on dakon mibili ujун madepsi, mani nak ujун yaŋ yosot, gen on Kristo gat pañmuuwukbini gat do yosok. ³³ Mani wili kalonj kalonj ji da disi do but dasi galak toŋ, yaŋ gin miñatji do yaŋ gin nandani. Ae miñat ji esi do nandaba wukwan yomni.

^q 5.18 Lk 21.34 ^r 5.19 Kol 3.16 ^s 5.20 Kol 3.17 ^t 5.21 1Pi 5.5 ^u 5.22 Kol 3.18; 1Pi 3.1

^v 5.23 1Ko 11.3; Ep 1.22 ^w 5.25 Kol 3.19; 1Pi 3.7 ^x 5.26 Tit 3.5 ^y 5.27 2Ko 11.2; Kol 1.22 ^z 5.31 WW 2.24; Mt 19.5 ^a 5.32 PA 19.7

Pol da miŋat monjiyo gat ae meŋ datyo gat do yagıt

6 ¹^bMiŋat monjiyo, ji meŋ datyosi dakon gen guramik kimotni. Nido ji Amin Tagikon kili gadawit, ae aŋpak uŋun ji da ani do nandisak. ²^cPiŋkop gen papiakon gen yaŋ tosok, “Gak meŋ datgo dakon piŋbinisi egi kimagek geni guramikgi.” Gen teban yaŋ teban tokni toŋ kabikon da on da mibiltok asak. ³Yaŋ teban tok gen yaŋ tosok:

“Gak yaŋ abi kaŋ, pi morap akdisal uŋun abi bamı tagisi tokdaŋ.
Ae on miktimon bisap dubak egipdisal.”

⁴^dDat, ji miŋat monjiyosi dakon buri dıma sugoni. Miŋat monjiyosi paŋmiliŋ aŋek Amin Tagi dakon gen yoyiŋdetni.

Pol da oman monji gat mibiltok amin gat do yagıt

⁵^eOman monji, ji mibiltok aminji do pasalek piŋbini egek geni guramitni. Kristo dakon gen but dasi nandajek guramikgaŋ, uŋun da tilak geni guramitni. ⁶Uŋun da amin tagisi yaŋ dandani yaŋ do kapmatjok egipni bisapmon pi tagisi di abam. Dıma. Nin Kristo iyı dakon oman monji gin ekwamaŋ yaŋ nandajek butjikon da Piŋkop dakon galaktok yol do but galaksi nandani. ⁷Ji but dasi nandajek pi ani. Ji amin dakon pi ani bisapmon nin Amin Tagi dakon pi baj amaŋ yaŋon da nandajek ani. ⁸^fNandani, oman monji bo oman monji dıma mani amin kinda pi tagisi asak kaŋ, Amin Tagi da yumaŋ nogi tagisi imdisak.

⁹^gAe mibiltok amin jiyo kisi oman monjisi do aŋpak tagisi aŋ yomni. Pasol pasol yomyom aŋpak uŋun yipni. Amin Tagi Kwen Kokup egisak uŋun ji ae uŋunyo kisi dakon Amin Tagi. Uŋun da miŋat amin morapyo kisi dakon aŋpak tilak kalonjikon gin kokwinikdak.

Paŋmuwukbi uŋun emat amin yombem

¹⁰Nak geno wasip ak do yaŋ yosot. Ji Amin Tagikon gadawit, do tapmım madep morapni do nandajek tebaisi atni. ¹¹^hPiŋkop da emat dakon yo kabı nimisak uŋun pani. Paŋek tebaisi agek Sunduk dakon paŋkewal mibili mibili uŋun tagi pabir yopni.

¹²ⁱPakyansi nandani, nin amin gat emat dıma wamanjamaŋ. Nin wup yokwisi tapmimi toŋ gat, ae koŋ miktim kila aŋ gat, ae yo tapmimi toŋ mibili mibili on pilin tuk tosok bisapmon miktim kila aŋ, ae koŋ kwen ekwaŋ gat emat amaŋ. ¹³Do ji Piŋkop da emat dakon yo damisak uŋun kisi morap timigek bisap yokwikon emaron tebai tagi atni. Ae emat dagosak bisapmon ji tebai signin atni.

^b 6.1 Kol 3.20 ^c 6.2-3 GT 5.16 ^d 6.4 Kap 78.4; YT 22.6; Kol 3.21 ^e 6.5 Kol 3.22-23;
Tit 2.9-10; 1Pi 2.18 ^f 6.8 2Ko 5.10; Kol 3.24-25 ^g 6.9 Ro 2.11; Kol 4.1 ^h 6.11 Ro 13.12;
2Ko 10.4 ⁱ 6.12 1Pi 5.8-9

^j 14 *Ji* tebai atni. Anejek gen bami naq bobaq napmi do wamni. Anejek anpak kilegi banj piabit kutnok yaq pani. ^k 15 *Ae* Piñkop da but yawot nimisak ujun dakon Gen Bin Tagisi yaq teñteñoni. Ujunaq kandap gwil yaq pani. ^l 16 *Ji* emat dakon yo morap ujun timigek, nandaq gadatyo kisi abidañba ujun da pasikji asak. Anejek Yokwi Ami ujun dakon dikdik morapni mileg asipmi toq ji yamaq damisak ujun tagi pabiq yopni. ^m 17 *Piñkop* da yokwikon banj kili timikgit yaq nandani. Ujun nandak nandak da busuq kutnokji asak. Yaq anejek Telagi Wup dakon emat agak siba abidoni, ujun Piñkop dakon gen. ⁿ 18 *Telagi Wup* da tapmimon bisapmi bisapmi bisit aq kimotni. Bisit mibili mibili ak do pi tebaisi anejek Piñkop da ji pañpulugosak do bisit iyini. Kila tebai anejek ujun anpak díma yipmaq detni. Bisapmi bisapmi Piñkop dakon miyat amín morapyoni do bisit ani.

^o 19 *Ae* Piñkop bisit iyinba nakyo kisi aŋpulugosak. Aŋakwan geni nak da gen kagakon yipmaŋakwan pasol pasol abiŋ yipmaŋek Gen Bin Tagisi dakon gen pasili yaq teñteñoken. ^p 20 *Piñkop* da iyi Gen Bin Tagisi on yaq teñteñoken do yabekban kigim. Ae ujun dogin aŋek nak dam tebanon yigek nap tebanbaq nak aŋteban awit. Nak Gen Bin Tagisi yoken dakon pi tosok, do Piñkop bisit iyinba nak aŋteban aban pasol pasol abiŋ yipmaŋek miyat aminyokon madepsi yaq teñteñoken. Piñkop da yaŋsi aben do nandisak.

Piñkop da pañpulugosak do Pol da bisit agit

²¹ *r* Tikikus da pi niaq agim ae niaq egisat dakon but piso gen dayisak. Tikikus ujun notninsi, ae Amin Tagi dakon oman amini tagisi kinda. ²² Ujun yabekgo jikon obinakwan nin niaq ekwaman ujun dakon geni dayisak, ae butji pañteban asak, mibili yaq do yabekdat.

²³ Piñkop Dat gat ae Amin Tagi Yesu Kristo gat da pañmuwukbi morap ji dakon butji pañyawot aban yawori tosak. Anejek ujun da pañtagap aban nandaq gadat tebai aŋek amin do but dasi galak taq yomni. ²⁴ Piñkop da miyat amin morapyo Amin Tagi Yesu Kristo but dasi galak taq imiq kimagek díma yipmaq dekgaq ujun do nandaq yawotni yomjak.

^j 6.14 Ais 11.5; 59.17; 1Tes 5.8 ^k 6.15 Ro 10.15 ^l 6.17 Ibr 4.12 ^m 6.18 Lk 18.1; Kol 4.2; 1Tes 5.17 ⁿ 6.19 Kol 4.3-4; 2Tes 3.1 ^o 6.20 2Ko 5.20; Plm 9 ^p 6.21 Ya 20.4; Kol 4.7-8; 2Ti 4.12